24.02.2025р.Гр.35. Всесвітня історія. Уроки №27-28.

Тема: 1.Практичне заняття. «Українське питання» в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни.

2.Узагальнення.

1. Нагадаємо, що напередодні війни українські землі перебували у складі наступних держав: Закарпаття – у складі Угорщини. Східна Галичина перебувала у складі Польщі ,на Наддніпрянські Україні була створена УРСР, що входила до складу СРСР. Північна Буковина і Бессарабія – у складі Румунії. Напередодні ІІ Світової війни українські землі: роз'єднані, перебувають у складі чотирьох держав з різним соціально-політичним устроєм; дестабілізуючий чинник політичного життя Європи. Українське питання - клубок серйозних суперечностей, «українська карта» - серйозний козир у дипломатичній грі.Українське питання – неврегульованість міжнародним співтовариством права українців на самовизначення. «Українська карта» – комплекс проблем міжнародних відносин, пов'язаних із нерозв'язаністю українського питання в міжвоєнній Європі. Країни, зацікавлені у вирішенні українського питання. Перша група СРСР, Польща, Румунія, Чехословаччина Мета - втримати вже підвладні землі й приєднати нові. Друга група Англія, Франція і частково США Мета - задовольнити свої геополітичні інтереси. Третя група Німеччина, Угорщина. Мета – завоювання «життєвого простору»;Тим часом структури ОУН, що діяли на території Польщі, організували серію повстань, щоб захопити міста Галичини і проголосити відновлення української держави. 10 вересня у Дрогобичі, Стрию, Бориславі, Калуші та інших містах відбулися збройні виступи бойовиків ОУН проти польської адміністрації, але захопити жодне з цих міст не вдалося. Наступний виступ був призначений на 18 вересня, але вступ загонів Червоної Армії в Галичину зірвав ці плани:повернення Закарпатської України. Зближення Німеччини та СРСР, що завершилося угодою про розподіл сфер впливу, фактично стало прелюдією до початку Другої світової війни. Спокуса безкарно поділити світ таки переважила. Німецька делегація на чолі з Ріббентропом прибула до Москви 23 серпня, і

після коротких переговорів уночі договір про ненапад був підписаний. До нього додавався секретний протокол, де йшлося про розмежування сфер обопільних інтересів. Цей договір і таємний додаток до нього ввійшли до історії як пакт Молотова–Ріббентропа. У статті 1 додатка йшлося про країни Балтії. До радянської сфери інтересів входили Фінляндія, Естонія та Латвія, до німецької — Литва. Стаття 2 визначала поділ Польщі: більша частина Польщі в її тогочасних кордонах опинялася у сфері інтересів СРСР. Стаття 3 визначала інтереси СРСР щодо Бессарабії, котра входила до складу Румунії. До початку війни залишався останній мирний тиждень. Сталін міркує: "Гітлер покінчив з Віднем, покінчив з Судетами, покінчив з Прагою, то цього разу, певно, черга за мною".23 серпня 1939 року. Між СРСР і Німеччиною підписанодоговір про ненапад, складовою якого був секретний протокол. Договір і протокол відомі як пакт Молотова–Ріббентропа.Згідно з пактом Молотова–Ріббентропа межа сфер інтересів Німеччини та СРСР мала проходити лінією річок… А. Нарва, Вісла, Сян; Б. Тиса, Вісла, Сян; В. Збруч, Вісла, Нарва; Г. Уж, Нарва, Сян. Пригадайте умови договору про ненапад та таємного протоколу до нього. Жовтень 1939 р. – закон про включення Західної України до СРСР і возз'єднання її з УРСРСтворено 6 областей. Львівська, Станіславська, Волинська, Тернопільська,Рівненська, Дрогобицька. Серпень 1940 р. – приєднання до УРСР Північної Буковини, Хотинського, Аккерманського, Ізмаїльського повітів Бесарабії наслідок17 вересня 1939 р., коли головні сили польської армії було розбито, але поляки ще чинили опір, сподіваючись на британсько-французький наступ на Західному фронті, на західноукраїнські й західнобілоруські терени ввійшли радянські війська, що ознаменувало вступ СРСР у Другу світову війну на боці Німеччини1 вересня 1939 р. після нападу Німеччини на Польщу розпочинається Друга світова війна. Нові терміни: «Визвольний похід» - 17 вересня 1939 р. «Золотий вересень». Крапку в німецько-польській війні поставив «Договір про дружбу та кордон» між СРСР і Німеччиною, укладений 28 вересня 1939 року в Москві; до нього додавалося ще кілька таємних протоколів. У «Договорі про дружбу та кордон» ішлося про обмін

населенням між СРСР і Німеччиною, змінювалися межі сфер впливу, визначені пактом Молотова–Ріббентропа. У червні 1940 року Вільнюс з усією Литвою включено до складу СРСР. Частину захоплених польських територій німці долучили до Третього Рейху, а з решти утворили Генеральну губернію із центром у Кракові. До її складу ввійшла частина українських теренів — Холмщина, Надсяння, Лемківщина, а від 1941 року й Галичина.На території Західної України, що офіційно ввійшла до складу УРСР, у грудні 1938 р. було створено шість областей — Львівську, Станіславську, Волинську, Тернопільську, Рівненську, Дрогобицьку.

Менш ніж через рік було законодавчо оформлено і включено до складу УРСР території Північної Буковини та придунайських земель. 2 серпня 1940 р. за рішенням VII сесії Верховної Ради СРСР було утворено Молдавську РСР, а на території Північної Буковини та Хотинського повіту Бессарабії утворено Чернівецьку область й передано до складу УРСР. У грудні 1940 р. було утворено Ізмаїльську область, до складу якої увійшли Аккерманський та Ізмаїльський повіти. У листопаді 1940 р. між Українською РСР і Молдавською РСР було встановлено новий кордон. Частину колишньої Молдавської автономної РСР у складі УРСР було передано Молдавській РСР. У результаті від України було відчужено Придністров'я з етнічним українським населенням. Після включення до складу УРСР Західної України, Північної Буковини і трьох повітів Бессарабії населення України збільшилося на 8,8 млн осіб і на середину 1941 р. становило понад 41,6 млн; її територія розширилася до 565 тис. км2. З приєднанням західноукраїнських земель до СРСР розпочався процес радянізації, тобто насадження в усі сфери життя вироблених за роки радянської влади стратегічних напрямків: націоналізації, колективізації, індустріалізації, культурної революції.Після захоплення краю Червоною Армією практично відразу розпочалися репресії. Серед українців раніше за інших зазнали репресій активісти політичних партій. Єдиною організованою

силою опору залишалась Організація українських націоналістів (ОУН). Навесні 1940 р. режим розпочав широкомасштабні репресії:

• з осені 1939 р. до осені 1940 р. у Західній Україні було репресовано як політично неблагонадійних й депортовано близько 10 % населення (318 тис. сімей, близько 1,2 млн осіб). Смертність серед депортованих склала 16 % (депортовано в Сибір і Казахстан 400 тис. українців);

• десятки тисяч людей перейшли на польські території, окуповані німцями;

• людей переслідували без суду і слідства, але з метою залякування населення інколи проводилися показові процеси.

Посилання:
https://uahistory.co/lesson/history-of-ukraine-developing-lessons-11-class-gisem-standard-academic-level/2.php.

Опрацювавши матеріал, виконайте завдання:Про що говорять такі територіальні зміни українських земель:Закарпаття (Карпатська Україна) — окупація і приєднання Угорщиною Східна Галичина, Західна Волинь — входження до складу УРСР Холмщина, Підляшшя, Посяння, Лемківщина — встановлення німецької окупаційної влади (увійшли до складу Польського генерал-губернаторства)?У результаті яких подій західноукраїнські та придунайські землі увійшли до складу УРСР?

2. Тестові завдання:

1.Коли відбулося приєднання Саару до Німеччини?

1935 р.;

1939 р.;

1937 р.;

1933 р.

2.Назвіть рік завершення формування «осі» Берлін–Рим–Токіо:

1935 р.;

1939 р.;

1937 р.;

1933 р.

3.За Мюнхенською угодою, 29 вересня 1938 р. Німеччині від Чехо-Словаччинивідходила

Словаччина;

Карпатська Україна;

Судетська область;

Моравія.

4.Що означає термін «анексія»?

-ненасильницьке приєднання однією державою території іншої держави;

-насильницьке приєднання, захоплення однією державою території

іншої держави;

-зовнішньо --політична стратегія, заснована на неучасті в міжнародній

політиці, конфліктах та ін.;

-зовнішньо-політична стратегія, заснована на активній участі держави

в міжнародній політиці, конфліктах та ін.

5. Політика «умиротворення» — це :

-зовнішньо--політичний курс, що проводився Великою Британією та

Францією у 30-ті рр. щодо нацистської Німеччини, був спрямований

на запровадження військових санкцій щодо можливого агресора;

-зовнішньо--політичний курс, що проводився Великою Британією та

Францією у 30-ті рр. щодо нацистської Німеччини, був спрямований

на запобігання війні шляхом поступок.

-зовнішньо--політичний курс, що проводився Великою Британією та

США у 20-ті рр. щодо мілітаристської Японії, був спрямований на

запобігання війні шляхом поступок;

-зовнішньо--політичний курс, що проводився Великою Британією

у 30-ті рр. виключно щодо фашистської Італії, був спрямований на

запобігання війні з нею;

6. Радянсько-німецький пакт від 23 серпня 1939 р. отримав назву за іменами осіб, що його підписали, «пакт __»:

-Литвинова–Ріббентропа;

-Ворошилова–Герінга;

-Молотова–Ріббентропа;

-Сталіна–Гітлера.

7. Яку назву отримав пакт, що був укладений на основі угоди між Німеччиноюта Японією у листопаді 1936 р.?

-Антидемократичний;

-Антикомінтернівський;

-Антикомуністичний;

-Антифашистський.

8. Коли стався напад Німеччини на Польщу?

-10 вересня 1939 р.;

-1 вересня 1939 р.;

-22 червня 1939 р.;

-23 серпня 1939 р.

9. Розташуйте події в хронологічній послідовності

-напад Італії на Ефіопію;

-битва в районі Тайєрчжуан;

-виникнення об'єднання «Берлін-Рим-Токіо»;

-закон про будівництво вермахту.

10. Встановіть відповідність:

1.Франція	**а.Чемберлен**
2.Німеччина	**б.Муссоліні**
3.Італія	**в.Даладьє**
4.Велика Британія	**г.Гітлер.**

11.Чому переговори між Великою Британією,Францією та СРСР у серпні 1939 р. не відбулися?

Виконайте завдання і перешліть мені або класному керівнику.